

ПОДАТКИ НА ГРІХИ

Існують різні шляхи:

- підвищення податків на спеціальні товари, що впливають на здоров'я;
- визначення пропорції цих податків для спеціальних цілей, зокрема, цільові податки для створення і підтримки програм просування здоров'я.

Підвищення податків на алкоголь може не впливати значною мірою на доходи. Зараз нема консенсусу щодо розміру ефекту і відповідності ціни для важких пияк. Щодо того є згода економістів, так це відносно того, що навіть невелике коливання ціни впливає нас поживання¹.

Виявлено, що споживачі п'ють менше і виникає менше проблем, пов'язаних з його споживанням, коли ціни на алкоголь піднімаються. Споживання пива на це реагує менше, спиртові напої – більше, але еластичність ціни² для алкоголю знаходиться під значним впливом соціальних цінностей щодо споживання алкоголю. На відміну від тютюну, споживання алкоголю переважно концентрується на 10% верхівки тих, хто споживають більше половини всього алкоголю.

Збільшення ціни зменшує захворюваність, смертність від алкоголю, пропагує соціальні заходи для помірних і важких пияк, а відповідно зменшує кількість гвалтувань, пограбувань, насильства проти дітей, дружин і чоловіків, епізоди сексуальної неприйнятної поведінки, пошкодження власності і залучення в насильство. Ці ефекти найсильніші для осіб до 21 року.³ Молодь диспропорційно представлена в проблемах, які породжує алкоголь. Більшість випадків смерті осіб до 35 років у, так званих, багатих країнах від дорожньо-транспортних пригод. Серед них половина відбувається через керування транспортом у нетверезому вигляді.

Із запровадженням цільових податків потік коштів, які отримують внаслідок їх введення, відокремлюються від основного бюджету. Ресурси генеруються з метою використання їх за допомогою спеціальних заходів і програм. Це вагомий інструмент політики для контролю за споживанням тютюну та просування здорового образу життя.

¹ Cook Pj, Moore Mj The economics of alcohol abuse and alcohol-control policies. Health Affairs 2002; 21:120-133

² Еластичність ціни попиту – це зміна у відсотках у споживанні, яка відбувається внаслідок підвищення ціни на 1%.

³ Chaloupka Fj, Grossman M, Saffer H. The effects of price on alcohol consumption and alcohol-related problems. Alcohol Res Health 2002; 26:22-34 <http://www.niaaa.nih.gov/publications/arh26-1/22-34.htm>